

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E. P.**, bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. D. J., advokátkou so sídlom v B., proti žalovanému **J. P.**, bývajúcemu vo V., zastúpenému JUDr. M. K., advokátom so sídlom v B., **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14 C 144/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2010 sp. zn. 16 Co 343/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 291,01 € na účet JUDr. M. K., advokáta so sídlom v B., vedený v S., a.s. B., číslo účtu X..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen rozsudkom z 2. júla 2009 č.k. 14 C 144/2003-390 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne hodnotu členského podielu bytu (pôvodne družstevného bytu č. X., nachádzajúceho sa v bytovom dome súpisné číslo X., v D., na T. ulici č. X.) v cene 14 937,26 €, ďalej hnuťelné veci v celkovej hodnote 663,88 € a žalobkyňu zaviazal titulom finančného vypořiadania zaplatiť žalovanému do 60 dní sumu 7 800,57 €. Žiadnemu z účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Súčasne žalobkyňu ako aj žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť na účet okresného súdu každého po 234 € titulom súdneho poplatku. Takto rozhodol po zistení, že do bezpodielového spoluvlastníctva patria veci uvedené vo výroku rozsudku a v hodnotách, na ktorých sa účastníci dohodli. Pokiaľ ide o hodnotu členského podielu, túto zahrnul do vypořiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keď mal v konaní preukázané, že sporný byt mali účastníci v spoločnom nájme, boli tiež spoločnými členmi

v družstve a právoplatným rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo 16. apríla 2002 č.k. 9 C 322/2001-42 došlo k zrušeniu ich práva spoločného nájmu k danému bytu a za jeho výlučnú nájomníčku a členku družstva bola určená žalobkyňa, ktorá neskôr byt nadobudla do výlučného vlastníctva. Pri určení hodnoty členského podielu vychádzal z ceny dohodnutej účastníkmi. V tejto súvislosti nezohľadnil (hodnotovo) skutočnosť, že žalobkyňa zabezpečila pre žalovaného bytovú náhradu (1-izbový byt) z dôvodu, že išlo o zabezpečenie formou prísľubu Mestského úradu v D. (do nájmu) a žalobkyňu zabezpečenie bytovej náhrady finančne nezaťažilo. Prvostupňový súd nevyhovел návrhu žalobkyne, aby do masy bezpodielového spoluvlastníctva bolo zahrnuté aj motorové vozidlo R. M., 1,4 Rn, ec. Č. X., nakoľko uvedené vozidlo bolo nadobudnuté do nájmu na základe leasingovej zmluvy a ešte pred zánikom manželstva došlo k zmene v subjekte leasingového nájomcu (nájomcom sa stal M. S.), vozidlo sa teda nestalo bezpodielovým spoluvlastníctvom účastníkov a ani vlastníctvom žalovaného ako jeho pôvodného nájomcu. Skutočnosť, že M. S. po tom, čo sa stal vlastníkom uvedeného vozidla, po odstupe dvoch rokov previedol toto vozidlo na žalovaného, považoval z hľadiska daného sporu za irelevantnú, nakoľko k prevodu vozidla na žalovaného došlo až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. I keď časť leasingových splátok bola zaplatená počas trvania manželstva účastníkov, tieto spotrebované leasingové splátky nemôžu byť predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Súd prvého stupňa s poukazom na § 143 Občianskeho zákonníka nezahrnul do masy bezpodielového spoluvlastníctva ani aktívny majetok žalovaného v sume 1 336,39 € a ani pasívny majetok žalovaného v sume 5 860,65 €, pretože tento slúžil výlučne výkonu jeho povolania. Taktiež do masy bezpodielového spoluvlastníctva nezahrnul ani pohľadávku v sume 16 596,09 € (500 000 Sk) voči A. B., nakoľko žalobkyňa nepreukázala, že by účastníci ešte ako manželia poskytli menovanej na základe zmluvy o pôžičke z 10. februára 1997 pôžičku v uvedenej sume. Pri vyporiadaní akceptoval zásadu rovnosti podielov oboch účastníkov (§ 150 Občianskeho zákonníka). Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. marca 2010 sp. zn. 16 Co 343/2009 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o prikázaní vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov do výlučného vlastníctva žalobkyne, vo výroku o náhrade trov konania a vo výroku o povinnosti účastníkov zaplatiť súdny poplatok, potvrdil. Výrok o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému na finančné vyrovnanie 7 800,57 € do 60 dní od právoplatnosti rozsudku zmenil tak, že žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť túto

sumu v dvoch splátkach, a to sumu 3 900,28 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a sumu 3 900,29 € do 300 dní od právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok. Žalovanému nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdzujúce výroky odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a sú správne právne posúdené. Pokiaľ ide o lehotu na plnenie, stanovenú v rozsudku súdu prvého stupňa, v tejto časti vyhovel návrhu žalobkyne a s poukazom na § 160 ods. 1 O.s.p. v tejto časti zmenil rozsudok prvostupňového súdu a umožnil žalobkyni vykonať peňažné plnenie v splátkach. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie a žiadala, aby dovolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Na odôvodnenie opravného prostriedku uviedla, že sudy „nevenovali dostatočnú pozornosť dokazovaniu a konkrétne otázke údajnej zmeny v subjekte leasingového nájomcu a prijali výpoveď svedka M. S. ako postačujúcu a vychádzajúcu z objektívnej reality“. Vyčítala súdom, že im „unikla podstatná skutočnosť, ktorá je v danej veci nepochybná – a to otázka skutočnej držby (detencie), prípadne vlastníctva predmetného motorového vozidla...“. V tejto súvislosti poukázala aj na to, že osobne prispievala peňažnými prostriedkami na nadobudnutie tohto vozidla, ktorú okolnosť však súdny nesprávne nezohľadnili. Ďalej namietala, že sudy pri vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva nesprávne vychádzali z trhovej hodnoty členského podielu a pokiaľ ide o vzájomnú dohodu účastníkov ohľadne vyrovnacej hodnoty členského podielu na sumu 14 937,26 €, uviedla, že takáto dohoda bola z jej strany uzavretá pod psychickým nátlakom zo strany žalovaného.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol konanie o dovolaní z dôvodu procesných nedostatkov zastaviť, resp. dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie, vychádzajúce z jeho obsahu, nesmeruje proti zmeňujúcemu výroku rozsudku (ktorým bolo žalobkyni na jej návrh v odvolaní umožnené vykonať plnenie v splátkach), ale takým potvrdzujúcim výrokom rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorým odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu (ním) je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že odvolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobkyne by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre odvolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu

odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Dovolaateľka v dovolaní nenamietala, že by v konaní došlo k procesným vadám konania v zmysle § 237 O.s.p.; vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Žalobkyňou tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa jej názoru vychádzali pri rozhodovaní súdy nižších stupňov, môže mať (prípadne) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia, avšak skutočnosť, že súdy (prípadne) z takýchto skutkových zistení vychádzali, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania žalobkyne podľa tohto ustanovenia. Súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov; jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

K návrhu žalobkyne na vykonanie dokazovania v dovolacom konaní „na zistenie relevantnej zostatkovej hodnoty členského podielu“ (znalecké dokazovanie, výsluch svedka – zodpovedného zástupcu Stavebného bytového družstva Z.) dovolací súd poznamenáva, že v dovolacom konaní sa nevykonáva žiadne dokazovanie (§ 243a ods. 2 O.s.p.), preto uvedený návrh nie je v dovolacom konaní akceptovateľný.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania žalobkyne. Jej mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešný účastník v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalovanému vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobkyne [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 a 6 vyhlášky vo výške 237,34 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,21 €)] predstavuje spolu 291,01 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. apríla 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková